

سیدمحمد خاتمی:

توصیه من به دولت این است که اقتدار داشته باشد

صفحه ۲

بکشنبه ۴ آبان ۱۴۰۴
۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۷
۲۶ اکتبر ۲۰۲۵
سال بیست‌ونیم
شماره ۶۰۴۴
۱۲ صفحه
۲۰۰۰۰ تومان

روزنامه‌سج ایران

عرضه و تقاضای نفت به چندین دلیل مختلف باهم برابر شده است

پشت پرده حمایت کشورهای همسایه از تحریم‌های ایران

یک کارشناس مسائل بین الملل و استاد دانشگاه می‌گوید: «کشورهایی که از تحت تحریم باقی ماندن ایران نفع می برند، کشورهایی هستند که به صورتی تحت نفوذ آمریکانیز قرار دارند. به عنوان مثال کشوری مانند ترکیه عضو ناتو است و مرزهای غربی ما با ترکیه عملاً شامل مرز ناتو می‌شود. آذربایجان نیز تحت سیطره یهودیان و آمریکایی ها است، عراق نیز زیر فشار آمریکاست. در کشورهای حوزه خلیج فارس نیز به همین صورت است.»

مکانیسم ماشه (Snapback Mechanism) یک سازوکار حقوقی در چارچوب برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) و قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد بود که به کشورهای عضو توافق اجازه می‌داد در صورت نقض تعهدات هسته‌ای توسط ایران، تحریم‌های پیشین شورای امنیت را به طور خودکار و بدون نیاز به رأی گیری بازگردانند. این مکانیسم به گونه‌ای طراحی شده‌بود که مانند کشیدن ماشه تفنگ، بازگشت ناگهانی تحریم‌ها را ممکن می‌سازد. در همین راستا روز ۵ مهرماه ۱۴۰۴ مکانیزم ماشه به خواست کشورهای اروپایی علیه ایران فعال شد و بدین ترتیب ، ایران بار دیگر تحت تحریم های سازمان ملل قرار می گیرد.

شرح در صفحه ۲

اصل ۸۵ قانون اساسی چه می‌گوید؟

تقاطع پنهان تندرورها با امنیت ملی؟!

صفحه ۲

پاییز با مرگ سه دانش آموز آغاز شد

سکته، تنبیه و ترس

صفحه ۶

سنار بوهای محتمل درباره آینده درباره دلار

سایه رکود بر سر دلار

صفحه ۸

خواهد گذاشت. با این وجود تحلیلی روس‌ها از این شرایط احتمالا پیش‌بینی شده و قابل ارزیابی بوده است، چراکه مقام‌های روسی به‌رغم واکنش‌های تند از ناگام ماندن فشارهای تحریمی سخن گفته‌اند. خبرگزاری دولتی ریا نووستنی نیز در یادداشتی نوشت: «تحریم‌ها موثرند، مثل همیشه، اما کاشندۀ نیستند، مثل همیشه.» برخی تحلیلگران می‌گویند هنوز تردید زیادی درباره کارایی تحریم‌ها در واداشتن پوتین به عقب‌نشینی وجود دارد. اقتصاد روسیه تاکنون مقاوم مانده، هرچند نشانه‌هایی از فرسودگی در آن دیده می‌شود. توافق بر سر بسته جدید اتحادیه اروپا تقریباً یک ماه زمان برد. این بلوک تاکنون ۱۸ بسته تحریمی علیه روسیه تصویب کرده، اما دستیابی به اجماع بر سر جزئیات آنها زمان‌بر است. از سوی دیگر، مسکو نیز در دور زدن این تحریم‌ها مهارت یافته است. اتحادیه اروپا روز پنج‌شنبه مجموعه جدیدی از تحریم‌های اقتصادی علیه روسیه وضع کرد؛ اقدامی که به بسته تحریم‌های تازه دولت رئیس‌جمهور آمریکا، دونالد ترامپ، علیه صنعت نفت روسیه در روز گذشته افزوده می‌شود.

این بسته تحریمی در عین حال، پیروزی مهمی برای ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، به شمار می‌رود؛ کسی که مدت‌هاست خواستار مجازات شدیدتر روسیه از سوی جامعه جهانی بوده است.

زلنسکی در بروکسل گفت: «ما منتظر این روز بودیم. این تحریم‌ها مؤثر خواهند بود و این بسیار مهم است.»

رهبران کشورهای عضو اتحادیه اروپا در اجلاس بروکسل، دور تازه‌ای از تحریم‌ها علیه روسیه را اعلام کردند.

افزایش محدودیت‌های نفتی مسکورا به میز مذاکرات جدی می‌کشاند؟

بازی تحریمی ترامپ در زمین پوتین

سیستم بانکی بین‌المللی متصل‌اند- این کار غیرممکن یا بسیار سخت است.

ادعای رسانه‌های غربی بر این است که پالایشگاه‌های بزرگ دولتی چین اعلام کرده‌اند خرید نفت روسیه را کاهش می‌دهند. هرچند بخشی از واردات نفت چین از طریق خط لوله انجام می‌شود که تحریم‌ناپذیر به نظر می‌رسد، اما بازار چین نیز در حال کوچک‌شدن است. رسانه‌ها دیروز اعلام کردند در هند نیز روند مشابهی آغاز شده است. پالایشگاه‌ها گفته‌اند خرید نفت روسی را «بازنتظیم» می‌کنند، اقدامی که پس از تعرفه‌های تازه آمریکا علیه دهلی نو در ماه اوت سرعت گرفته است. تحلیلگران مالی و اقتصادی معتقدند هوشمندی این اقدام در این است که واشنگتن به‌جای حمله به پالایشگاه‌ها، سراغ خود شرکت‌های مادر رفته. در نتیجه، همه نفت روسیه، چه از طریق لوله و چه از دریا، در معرض تحریم است و هر کسی که با روس‌نفت یا لوک‌اویل سر و کار دارد، خود نیز در معرض خطر قرار می‌گیرد.

با این وجود چهار ضربه پایپی به انرژی روسیه در حال وارد آمدن است. تحریم جدید اتحادیه اروپا (بسته نوزدهم) که بیش از ۱۰۰ نفتکش از «ناوگان سایه» را در فهرست سیاه قرار داده و صادرات گاز مایع روسیه به اروپا را محدود کرده است. حملات اوکراین به پالایشگاه‌ها و انبارهای سوخت روسیه، از جمله آتش‌سوزی بزرگ در پالایشگاه «ریازان» متعلق به روس‌نفت و از سوی دیگر رفع محدودیت آمریکا برای هدف‌گیری دوربرد توسط ارتش اوکراین به زیرساخت‌های صنعتی روسیه اهمیت دارد؛ در شرایطی که فشار بازار جهانی نفت به دلیل مازاد عرضه و کاهش قیمت‌ها کرملین را زیر فشار بودجه و تامین مالی

امنیت روسیه با اعلام اینکه دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا با اعمال تحریم‌های جدید و لغو دیدار با همتای روسی خود در بوداپست، وارد جنگ با روسیه شده است، تأکید کرد: ایالات متحده دشمن ما است و «صلح‌طلب» پر سر و صدا. مدودف افزود: «تلاش‌ها برای توجیه اقدامات ضدروسی ترامپ، نکته اصلی را تغییر نمی‌دهد: تصمیمات گرفته شده، یک اقدام جنگی علیه روسیه است و اکنون ترامپ کاملاً خود را با اروپای «دیوانه» همسو کرده است.» گرچه ماریا زاخارووا سخنگوی وزارت خارجه روسیه مواضع نرم‌تری نشان داد و از ادامه پیگیری‌ها برای نشست پوتین و ترامپ استقبال کرد و همه روزه‌ها را بنست، اما به نظر می‌رسد اعمال تحریم‌های آمریکا برای مسکو مهم و قابل توجه بوده است.

چرا تحریم‌ها برای روسیه مهم است؟ احتمالاً مهم‌ترین بخش اهمیت تحریم‌ها را باید به‌رغم تلاش‌های چین، روسیه و اعضای از بریکس و شانگهای برای حذف دلار از معاملات، به تداوم سلطه دلار مرتبط دانست. از سوی دیگر، تمرکز مستقیم تحریم‌ها بر منبع اصلی صادرات نفت، روسیه است. در حالی که پیش‌تر برخی کشورها واسطه‌ها یا پالایشگاه‌ها را هدف می‌گرفتند، واشنگتن مستقیماً سراغ تولیدکنندگان اصلی یعنی روس‌نفت و لوک‌اویل رفته است.

تهدید ضمنی هم روشن است: تحریم‌های ثانویه. هر بانک، بندر، شرکت یا فردی که با این دو غول نفتی معامله کند، خطر محروم‌شدن از سیستم مالی جهانی را به جان می‌خرد. برخی بانک‌های کوچک چین می‌توانند با کشورهای، چون ایران به‌صورت جدا از سیستم مالی جهانی کار کنند، اما برای بازیگران بزرگ انرژی- که به

تحریم‌های ایالات متحده علیه دو شرکت بزرگ نفتی روسیه، «روس‌نفت» و «لوک‌اویل»، در حالی اعلام شد که ترامپ گفت برنامه دیدار سریع او با پوتین به تعویق افتاده، زیرا نمی‌خواهد «زمانش را تلف کند». این تازه‌ترین چرخش در تلاش‌های پرتوسان ترامپ برای پایان دادن به جنگ است، در حالی که پوتین همچنان از مواضع خود عقب‌نشینی نکرده است.

امید محسنی در برنا می‌نویسد: تحریم‌های آمریکا تا ۲۱ نوامبر اجرایی نمی‌شوند، زمانی که احتمالاً غرب مترصد است تا ببیند این مهلت کوتاه ممکن است فرصتی برای تغییر نظر پوتین ایجاد کند.

اگرچه دولت ترامپ به خریداران نفت روسیه حدود یک ماه مهلت داده تا خود را با تحریم‌ها تطبیق دهند، اما از آنچه که خبرها حکایت می‌کند بازار نفت پیام را زودتر از موعد دریافت کرده است. بهای جهانی نفت خام پنج درصد جهش کرد و به میانه ۶۰ دلار در هر بشکه بازگشت؛ زیرا بازار انتظار دارد بخشی از نفت روسی که تا دیروز به هند و چین می‌رفت، حالا بدون مشتری بماند یا حداقل دچار سکوت در تصمیم برای ادامه خرید شود. سؤال اصلی این است: آیا این فشار اقتصادی و حملات فراینده اوکراین به زیرساخت‌های انرژی و صنعتی روسیه، کرملین را وادار خواهد کرد به میز مذاکره بازگردد، یا پوتین مسیر مقاومت را ادامه می‌دهد؟ بسیاری از چهره‌های تأثیرگذار در مسکو که تا دیروز ترامپ را دست‌کم «غیرخصمانه» می‌دانستند، اکنون با واقعیتی تازه روبه‌رو شده‌اند. پس از اعمال تحریم‌ها، «دیمیتری مدودف» به صراحت بیان کرد که چنین تحریم‌هایی نشان‌دهنده نوعی اعلام جنگ بر علیه مسکو تلقی می‌شود. معاون شورای

خبر

واشنگتن میزبان گفت‌وگوهای سودان

مصر با چراغ سبز ترامپ وارد میدان شد

رسانه انگلیسی به نقل از منابع مطلع نوشته رئیس‌جمهور آمریکا که اخیراً میانجیگری توافق آتش‌بس در غزه را انجام داده، با نگرانی از پیام‌های تداوم جنگ داخلی سودان برای وضعیت غزه، از مصر خواسته از نفوذ خود استفاده کرده و تلاش‌های دیپلماتیک برای حل‌وفصل این درگیری را تسریع کند-روندی که با توجه به چالش‌های منطقه‌ای پیچیده به نظر می‌رسد.
به گزارش ایسنا، مذاکرات در واشنگتن درباره آتش‌بس در سودان با میانجیگری آمریکا ممکن است به آتش‌بسی موقت منجر شود اما پایان دادن به این جنگ به دلیل رقابت‌های منطقه‌ای پیچیده خواهد بود.
بگانه خبری-تحلیلی میدل‌ایست‌آی در گزارشی در این باره نوشت: به نظر می‌رسد دیدار «عبدالفتاح البرهان» فرمانده ارتش سودان در قاهره با «عبدالفتاح السیسی» رئیس‌جمهور مصر تنها تلاش فرسایشی دیگری در زمینه جنگ سودان بود. اما در هر حال، گواه تلاش‌های تازه و جدی با حمایت آمریکا برای مهار کردن این درگیری محسوب می‌شود.
ظاهرا این دیدار نتایجی به همراه داشته است. دیپلمات‌ها به میدل‌ایست‌آی گفتند نمایندگان دولت البرهان و نیروهای واکنش سریع-دشمن آن هر دو برای مذاکرات غیرمستقیم به واشنگتن رفته بودند.
یک منبع مطلع ریاست‌جمهور مصر می‌گوید «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا شخصاً از السیسی خواسته روی پایان دادن به جنگ سودان کار کند. السیسی پس از دیداری غیرعلنی با ترامپ در حاشیه نشست صلح در خاورمیانه ۲۰۲۵ که بیشتر در شرم‌الشیخ برگزار شده بود، از برهان برای سفر به قاهره دعوت کرد. یک منبع مطلع یادشده در این باره گفت: روسای جمهور دو کشور درباره بحران سودان و فاجعه انسانی در حال وقوع در این کشور و نگرانی‌های واشنگتن گفت‌وگو کردند که تداوم مبارزات در آن‌جا می‌تواند منجر به ثبات‌زدایی در منطقه گسترده‌تر شود؛ در همین دیدار ترامپ از السیسی خواست که با سرعت هر چه بیشتر روی پایان دادن به این درگیری کار کند.
سودان در آوریل ۲۰۲۳ آغاز شد-زمانی که تنش‌ها بر سر برنامه یکپارچه‌سازی نیروهای واکنش سریع با ارتش رسمی این کشور به بروز درگیری خون‌باری منجر شد که ده‌ها هزار کشته و ۱۲ میلیون آواره بر جای گذاشت. تلاش‌های دیپلماتیک برای پایان دادن به این درگیری ضعیف بوده است. با این حال، به نظر می‌رسد که دولت ترامپ پس از به نتیجه رساندن آتش‌بس در غزه، در حال ایفای نقش فعالانه‌تری در این زمینه است. منبع یادشده در ریاست‌جمهور مصر در همین راستا بیان کرد: ترامپ درباره پیام‌های جنگ سودان، به‌ویژه از نظر خطر احتمالی قاچاق سلاح به غزه از طریق مصر و احتمال تبدیل شدن کانونی برای اسلام سیاسی و گروه‌های مسلح شبه‌نظامی در آن‌جا به طور جدی ابراز نگرانی کرد.
او با گفتن این که «ترامپ هشدار داد این درگیری ممکن است به تنش‌ها میان ابرته و اتیوپی دامن بزند»، افزود: رئیس‌جمهور آمریکا این تحولات را تهدیدهایی می‌دانست که باید به منظور برقراری آرامش در شاخ آفریقا متوقف شوند.

یک دیپلمات به میدل ایست آی گفت که هیات‌های نماینده نیروهای مسلح سودان به رهبری البرهان و نیروهای واکنش سریع، پنج‌شنبه می‌رسودا به واشنگتن رسیدند. مذاکرات در ابتدا به طور غیرمستقیم انجام شد اما انتظار می‌رود که در طی آخر هفته(شنبه و یکشنبه) ادامه پیدا کند. طبق اطلاع میدل ایست آی، «مچی‌الدین سالم» وزیرامور خارجه سودان به همراه «کریستوفر لاندو» در این مذاکرات مشارکت دارند. همچنین مقامات ارتش مصر، عربستان سعودی و امارات متحده عربی نیز در این مذاکرات شرکت می‌کنند.

طبق گزارش رسانه‌های سودانی، آغاز مذاکرات سخت بود و هیات نیروهای واکنش سریع خواستار تحقیقات درباره جنایت‌های جنگی نسبت‌داده‌شده به نیروهای مسلح سودان شدند. در این میان، نیروهای مسلح سودان تلاش کرده است در واشنگتن نقش خود را در این درگیری‌ها را کم‌اهمین جلوه دهد و از میانجی‌ها خواسته است مذاکرات را سری و دور از اطلاع رسانه‌ها نگاه دارند.

با توجه به این، دولت سودان شامگاه پنج‌شنبه هرگونه مذاکرات غیرمستقیم با نیروهای واکنش سریع سودان را رد کرد اما روز جمعه تأیید کرد که محی‌الدین سالم به واشنگتن رفته است. به گفته دیپلماتی که پیشتر از او نقل قول شد، دستورکار اصلی این مذاکرات تضمین یک آتش‌بس انسانی موقت است حداقل دو ماه ادامه داشته باشد. پس از به توافق رسیدن بر سر این موضوع، احتمالاً مذاکرات بعداً در طی ماه جاری درباره یک آتش‌بس دائمی ادامه خواهد یافت.